

บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ คงประเสริฐอมร. พุทธเศรษฐศาสตร์ : นวัตกรรมเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
อย่างยั่งยืน, กรุงเทพฯ : ศูนย์บริการความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2548.
- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง แนวความคิดและ
ยุทธศาสตร์. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย, 2541.
- กรมพัฒนาชุมชน. รายงานคุณภาพชีวิตของคนไทย. กรมการพัฒนาชุมชน
กระทรวงมหาดไทย, 2551.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.
พิมพ์ครั้งที่ 2 : กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2544.
- กริชพัฒน์ ภูนา. รายงานข้อมูลพื้นฐานบ้านดอนมัน. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอกันทรวิชัย, 2551.
- กานดา ทองคลองไทร. การออกแบบและพัฒนากิจการอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อวิสาหกิจชุมชนชายแดนไทย-พม่า. สิงห์บุรี : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสิงห์บุรี, 2546.
- กาญจนา คุณารักษ์. รายงานการปฏิรูปการศึกษาของประเทศออสเตรเลีย. สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, กรุงเทพฯ : บริษัท ที.พี.พี.รินทร์
จำกัด, 2543.
- กาญจนา แก้วเทพ. เครื่องมือการทำงานแนววัฒนธรรมชุมชน. กรุงเทพฯ : สภาคาทอลิก
แห่งประเทศไทย, 2538.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. "แนวคิดชุมชนนิยมทุกคนเป็นสมาชิกในชุมชน-ที่มีชีวิต,"
วารสารพัฒนาชุมชน. 40(10) : 15-16 ; ตุลาคม, 2544.
- กุลธิดา รัตนโกศล. การวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้การบริหารความเสี่ยงของกลุ่ม
พัฒนาอาชีพ. สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2552.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ และคณะ. พลวัตสุขภาพกับการพึ่งตนเอง (ภาคชนบท). นนทบุรี :
สำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ, 2547.

- โกวิทย์ พวงงาม และคณะ. การศึกษาภารกิจองค์การบริหารส่วนตำบลและความเข้มแข็ง
 ประชาสังคมในการจัดการปัญหาสุขภาพชุมชนระดับตำบล สถาบันวิจัยระบบ
 สาธารณสุข. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2544.
- ขนิษฐา กาญจนรังษีนนท์. การสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพฯ : กลุ่มงานวิจัยและ
 พัฒนา กรมการพัฒนาชุมชน, 2545.
- จงกลณี ชุตินาเทวินทร์. การฝึกอบรมเชิงพัฒนา (Training and Development). กรุงเทพฯ :
 พี เอ ลีฟวิ่ง, 2542.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. บ้านกับเมือง. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- จริยา สุพรรณ. การยอมรับเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของเกษตรกรชุมชนบ้านหมุ่ม
 มะขาม ต.หนองไม้แก่น อ.แปลงยาว จ.ฉะเชิงเทรา, วิทยานิพนธ์
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
 2548.
- จรัส สุวรรณมาลา. รัฐบาล-ท้องถิ่นใครควรจัดบริการสาธารณะ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2542.
- ใจ อึ้งภากรณ์ และคณะ. การเมืองไทยในทัศนะลัทธิมาร์กซ์. กรุงเทพฯ : ประชาธิปไตย
 แรงงาน, 2545.
- ฉลอง บุญญานันท์ และคณะ. ประชากรศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2519.
- เจดีย์ว บุรีภักดิ์. "การศึกษาระดับอุดมศึกษากับการพัฒนาคุณภาพชีวิต," วารสารการศึกษา
 แห่งชาติ. 4(2) : 127 ; สิงหาคม-กันยายน, 2523.
- ชลิตตา สุขสวัสดิ์. การสื่อสารกับการสร้างระบบเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างชุมชน
 เข้มแข็งในชุมชนบ้านนาทะเล ตำบลชัยภูมิ อําเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์.
 วิทยานิพนธ์ สาขานิเทศศาสตร์ กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจ
 บัณฑิต, 2547.
- ชลากร วรรณเกษม. การผลิตและการตลาดผักปลอดภัย จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
 ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546.
- ชัยยศ อิ่มสุวรรณ. การพัฒนารูปแบบการศึกษาเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน. วิทยานิพนธ์ ค.ค.
 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. “แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีและสื่อสารการฝึกอบรม,” ในประมวลสาระ
ชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการฝึกอบรม. นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช, 2537.
- เชียรศรี วิวิธสิริ. สัมมนาปัญหาและการวิจัยทางการศึกษาผู้ใหญ่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ไชยรัตน์ เจริญสิน โอปาร. รัฐศาสตร์แนววิพากษ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.
- ตะติยา กภาพสุวรรณ. ปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน : ศึกษาเฉพาะหมู่บ้านรอบศูนย์
ศึกษาพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.
- ทวีป อภิลิทธิ. เทคนิคการเป็นวิทยากรและนักฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : ดันฮ้อ, 2536.
- ทิสนา แจมฉนิ. รูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2551.
- ณรงค์ บุญสวยขวัญ. “การจัดการทางสังคมกับการเคลื่อนไหวทางสังคม : ข้อสรุปเชิง
หลักการ” ในเอกสารประกอบการบรรยายในเชิงวิชาการจัดการสังคม. หน้า 5-7.
นครศรีธรรมราช : สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 2545.
- ณฐนนท์ อำนาจเจริญ. วิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาข้างดงเรื่อง หมู่ที่ 6
ตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี, 2550.
- ณัฐพล ชันธไชย. ทฤษฎีการพัฒนาและด้อยพัฒนา. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนา
บริหารศาสตร์, 2548.
- ธเนศวร์ เจริญเมือง. รัฐศาสตร์ที่ยังมีลมหายใจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พริาบ, 254
_____. 100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ. 2440-2540. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2544.
- ธีระพงษ์ แก้วหาวงษ์. กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ประชาคม ประชาสังคม.
ขอนแก่น : ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสาธารณสุขมูลฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,
2543.
- นพวดี รุ่งเรือง. กระบวนการเรียนรู้และวิถีคิดของชาวประมงบ้านท่าตะเภา จังหวัดตราด.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยบูรพา : ชลบุรี, 2550.

นภาพรณัฒน์ พิพัฒน์. เปิดโลกความสุข GHN. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2550.

นภาพรณัฒน์ หะวานนท์ และคณะ. ความกลมกลืนระหว่างทฤษฎีสถานรากับข้อมูลเชิงประจักษ์
ในการสร้างดัชนีความเข้มแข็งชุมชน. ม.ป.ท. : ม.ป.พ., 2548.

นิรันดร์ จุลทรัพย์. กลุ่มสัมพันธ์สำหรับการฝึกอบรม. พิมพ์ครั้งที่ 4. สงขลา : มหาวิทยาลัย
ทักษิณ, 2544

_____. จิตวิทยา การประชุม อบรม สัมมนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ,
2547.

นิตยา สำเร็จผล. การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต. วิทยานิพนธ์
ปร.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.

บัญญัติ แก้วส่อง. รูปแบบทางสังคม – จิตวิทยาสำหรับการอธิบายการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในกระบวนการพัฒนา. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2531.

เบญจพร เศรษฐสุนิห. การจัดทำแผนแม่บทชุมชนกับแนวคิด เรื่อง สวัสดิการเชิงรุก
กรณีศึกษาองค์การชาวบ้านเพื่อพัฒนาภาคอีสาน. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

บุญคง หันจางสิทธิ์. เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : โอ เอสพรีนติ้ง เฮ้าส์, 2540.

บุญเพรง บ้านบางพูน. ศรัทธาพลังชุมชน ข้อคิดและประสบการณ์ในงานพัฒนาชนบท.
กรุงเทพฯ : สภาคาทอลิกแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา, 2527.

ปกรณ์ ปริยากร, “ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนา” ในอทิน เลาหวิเชียร (บก)
การบริหารการพัฒนา. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ : กรุงเทพฯ, 2528.

ปวัน มีนรัักษ์เรืองเดช. การประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของประชาชนที่เข้า
ร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคมและ
สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2549.

ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาระบบ
เศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ปริยาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, 2538.

ประทีป วีระพัฒน์นิรันดร์. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน.

http://sites.google.com/site/banrainarao/column/learn_commu 15 ก.พ.53

ประยูร อุดมเสียง. การศึกษาผู้ใหญ่ในชนบท. ขอนแก่น : คณะเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2541.

ประเวศ วะสี. “แนวคิดเกี่ยวกับระบบพัฒนาการเรียนรู้,” ในสถานปฏิรูป 2 (มีนาคม 2533) :

42-43.

ประสิทธิ์ พงษ์เรืองพันธ์ุและเรณา พงษ์เรืองพันธ์ุ. แนวคิดทางการประเมินโครงการ.

ชลบุรี : ม.ป.พ., 2541.

ประสิทธิ์ นิมจินดา และคณะ. กระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง

โดยใช้เศรษฐกิจชุมชน : กรณีศูนย์เรียนรู้ชุมชนโพธิ์มี. มหาสารคาม : คณะ

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.

ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ม.ป.พ., 2546.

ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. กรุงเทพฯ :

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543

ปิยะพร สุริโยตระกูล. การศึกษาระดับการพึ่งตนเองของเกษตรกรโครงการเกษตรกร

ทฤษฎีใหม่. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

ปัญญา วารปรีดี. วิถีวัฒนธรรมและการดำรงอยู่ของไทยพวนอำเภอปากพลี พ.ศ. 2550

จังหวัดนครนายก. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากพลี, 2552.

เป็รื่อง กุมุท. เทคนิคนิตรรตการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,

2521.

ผดนิทร มายีนง. รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียนหมวดวิชาพัฒนาสังคมและชุมชน

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เรื่อง ภูมิปัญญาในจังหวัดนครปฐม. นครปฐม :

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสามพราน, 2549.

พลเดช ปิ่นประทีป และพัชรา อุบลสวัสดิ์. สังคมไทยเป็นสังคมที่ดีงามและอยู่เย็นเป็นสุข.

กรุงเทพฯ : อุษาการพิมพ์, 2549.

พระธรรมปิฎก. การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : มูลนิธิคีมทอง, 2543.

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต) คนไทยกับป่า, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : การปิโตรเลียม

แห่งประเทศไทย, 2537.

พิธีสิทธิ์ คำนวนคิดปี และคณะ. การคาดประมาณจำนวนและวิเคราะห์ปัญหาและความ

ต้องการของเด็กกำพร้าที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิตด้วยโรคเอดส์. กรุงเทพฯ : กระทรวง

สาธารณสุข, 2544.

- พัชรา ทับทิม. รายงานการติดตามและประเมินผลโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการติดตาม
และประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร, 2551.
- พัฒนา กิติอาษา. ท้องถิ่นนิยม. กรุงเทพฯ : กองทุนอินทร์-สมเพื่อการวิจัยทางมานุษยวิทยา,
2544.
- พันธุ์ทิพย์ रामสูต. การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- พาลี อนันตชัย. กระบวนการพัฒนาชุมชน. นครปฐม : สถาบันราชภัฏนครปฐม, 2552.
- ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม. ชุมชนผู้พัฒนา : ยุทธศาสตร์การพัฒนาหลังแผนฯ 8.
เข้าถึงได้จาก : <http://www.geocities.com/social/2000>
- _____. แผนแม่บทเพื่อการฟื้นฟูชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย,
2541.
- _____. เอกสารประกอบการอภิปรายเรื่องการเพิ่มพลังทุนทางสังคมสู่
การพัฒนาชุมชนพึ่งตนเอง. สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ : กรุงเทพฯ, 2545.
- ไพฑูริย์ สุขศรีงาม. “ความเข้าใจเกี่ยวกับการสืบเสาะ (Inquiry Approach),” เอกสารประกอบ
การสอนวิทยาศาสตร์. มหาสารคาม : ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- ไพศาล หวังพานิช. วิธีการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2546.
- มธุรส ศิริสถิตกุล. การเมืองภาคประชาชนกับการแย่งชิงพื้นที่สาธารณะ. นนทบุรี :
สำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ, 2548.
- มัลลิกา เขียวหวาน. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
ของเกษตรกรในเขตจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ สาขา
ส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
2546.
- เมธี ครองแก้ว. เอกสารประกอบการอภิปรายเรื่องเศรษฐกิจชุมชนและการแก้ปัญหา
ความยากจน. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ : กรุงเทพฯ, 2545.
- เขาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. การประเมินผลโครงการ: แนวคิดและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- ยุคติ มุกดาวิจิตร. การก่อตัวของกระแสวัฒนธรรมชุมชนในสังคมไทย พ.ศ.2520-2537.
วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัษธรรมศาสตร์, 2538.

- ยวดี ฤาชา. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นหลัก สำหรับอาจารย์
พยาบาล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2536.
- รสนา โตติตระกูล. คำตอบอยู่ที่หมู่บ้าน. กรุงเทพฯ : แสงรุ่งการพิมพ์, 2524.
- รัตนา ปะกิกะเน. การพัฒนารูปแบบการพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ปัญหาความยากจนระดับบุคคล
บ้านหนองกลางดง ตำบลถาวร อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม, 2551.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ :
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, 2546.
- เริงชัย จงพิพัฒนสุข. คู่มือผู้ปกครองและครู : การเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2548.
- รุจิรั ภู่อสาระ. การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : บুদ্ধ พอยท์, 2545.
- วัชรรา คลายนาทร และคณะ, สังคมศึกษา รายวิชา 401 . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนา
พานิช, 2533.
- วิจิตร อาวะกุล. พัฒนาบุคลิกภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ. เอ. พรินต์ติ้ง เฮ้าส์, 2545.
- วิจารณ์ พานิช. การจัดการความรู้ ฉบับนักปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการจัดการ
ความรู้เพื่อสังคม, 2548.
- วิทย์ วิศทเวทย์ และคณะ, หนังสือเรียนสังคมศึกษา รายวิชา ส401. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญ
ทัศน์, 2533.
- วิทย์ เทียงบูรณธรรม. กระบวนการเรียนรู้ของชุมชน. กรุงเทพฯ : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด
(มหาชน), 2541.
- วิไลรัตน์ มีมงคล. รายงานการพัฒนาและใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง แขนงโดนตา
บุขาบรรพบุรุษ สืบสานประเพณีพื้นบ้านสุรินทร์. สุรินทร์ : 2551.
- วิศณุ เป็งย่อง. แนวโน้มการพัฒนาชนบทไทยในปี ค.ศ. 2000. วิทยานิพนธ์ ส.ม. กรุงเทพฯ :
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2534.
- วารุณี ชินวินิจกุล. กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษา
ชุมชนไม้เรียง อำเภอลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช, 2549.
- วิวัฒน์ชัย อัคราการ. กบดักทางปัญญา. สำนักพิมพ์มิ่งฉัตร : กรุงเทพฯ, 2544.

- วีระ คั้งวิชาชาญ. การนำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ไปใช้ในเหมืองแม่เมาะ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.
- วิชิต นันทสุวรรณ. ภูมิปัญญาชาวบ้านในงานพัฒนา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2542.
- วิเชียร อินทรสมพันธ์. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการบูรณาการ จริยธรรมในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับครูมัธยมศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2546.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน: ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2537.
- วิบูลย์ บุญยชโรกุล. คู่มือวิทยากรและผู้จัดการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : ต้นสุทธาการพิมพ์, 2545.
- วิลาวัลย์ ศรีศิลป์. การวิจัยและพัฒนากระบวนการเสริมสร้างศักยภาพการถ่ายทอดความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการจัดการเรียนรู้ในชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด. อุบลราชธานี : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุบลราชธานี, 2550.
- วันทนี วาสิกะสิน และคณะ. รายงานการวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการ ทำงานกับเด็กติดเชื้เด็กป่วยเป็นเอดส์และครอบครัว. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2542.
- ศิริ ฮามสุโพธิ์. เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2546.
- ศุภชัย เจริญวงศ์. วิถีวิถีทางชุมชนพึ่งตนเอง. บริษัท รวมไทย จำกัด : กรุงเทพฯ, 2545.
- _____. ถอดรหัสการพัฒนา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ร่วมด้วยช่วยกัน, 2544.
- สนธยา พลศรี. คิดทฤษฎีในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- สม นาสะอ้าน. การพัฒนาสรูปแบบชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขในหมู่บ้านชนบทอีสาน. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาคุณบัณฑิต (สิ่งแวดล้อมศึกษา) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- สมบุญ ศิลปรุ่งธรรม. อนาคตภาพหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในทศวรรษหน้า (ช่วงระหว่างปี พ.ศ.2547-2557). ปรินญาณิพนธ์ (กศ.ค.). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.

- สมพันธ์ เตชะอธิก. สรุปรายงานการสังเคราะห์ความเข้มแข็งของประชาคมตำบล
 กรณีศึกษา : ตำบลหนองแจ้งใหญ่ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา. ขอนแก่น :
 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.
- สมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ. (บรรณาธิการ). ฟังตนเองในชนบท อีกบทหนึ่งของการทบทวน
 โลกทัศน์แห่งการฟังตนเอง. ขอนแก่น: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
 2531
- สมคิด บางโม. เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์,
 2548.
- สมศรี ศิริขวัญชัย. กระบวนการสร้างตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตโดยการมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโท. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2548.
- สหทัย พลบ่อพี. การนำเสนอแนวทางการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาเศรษฐกิจ
 พอเพียง, 2548.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์ และคณะ. ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม. กรุงเทพฯ :
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แนวทางการปฏิรูปการศึกษาสำหรับหน่วยงาน
 ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2539.
- เสฐียรพงษ์ ศิวินา. ผลการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาตามรูปแบบการคิดทางวิทยาศาสตร์ที่ดี
 โดยใช้เทคนิคการรู้คิดกับการเรียนตามคู่มือครูที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 การคิดเชิงวิพากษ์และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลการเรียนวิทยาศาสตร์ต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎี
 บัณฑิต (สิ่งแวดล้อมศึกษา) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.
- เสรี พงศ์พิศ. ทิศทางหมู่บ้านไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมู่บ้าน, 2531.
- สุนันทา เลहनัน. การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา,
 2542.
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ ; จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- สุพัตรา สุภาพ และคณะ. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส401. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนา
 พานิช, 2533.

- ลีปนนท์ เกตุทัต. ทางสายกลางของสังคมไทยในอนาคต: เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับ
วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2534.
- สีลาภรณ์ นาคทรพรพ และคณะ. (บรรณาธิการ). ตัวชี้วัดสำหรับงานพัฒนาชนบท :
ประสบการณ์จากนักพัฒนา. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2538.
- สุพรรณิ ไกรนรา. "เขานอจู้จี้" ป่าดิบชื้นที่ราบต่ำฝั่งสุดท้าย. กรุงเทพฯ : คณะวิทยาศาสตร์
ศูนย์ชีววิทยาเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าที่ราบต่ำเขานอจู้
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2546.
- สุพัตรา สุภาพ. ปัญหาสังคม. กรุงเทพฯ . พิมพ์ครั้งที่ 3 : ไทยวัฒนาพานิช, 2539.
- สุเทพ พันประสิทธิ์. ภาวะความยากจนและคุณภาพชีวิตของคนไทย. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2551.
- สุภาพร ลากจิตร. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การออกแบบและพัฒนาระบบจัดการเรียนรู้
ภาคประชาชนพื้นฐานวิถีสุรินทร์แบบบูรณาการผู้สังคมชุมชนพึ่งตนเอง. สุรินทร์ :
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์,
2552.
- สำนักงาน กศน. จังหวัดมหาสารคาม. หลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ “หมู่บ้านแห่งการ
เรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง” บ้านดอนมัน. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ,
2551.
- สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554)
<http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=139> 15 ก.พ.53
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
วิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ, 2549.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครู
ต้นแบบ การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบกระบวนการคิด
แบบวิทยาศาสตร์ (Pamphlet) . กรุงเทพฯ : สำนักนโยบาย แผนและมาตรฐาน
การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.),
2549.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
แนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตาม
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : สำนักนิเทศและพัฒนา
มาตรฐานการศึกษา สำนักงานสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ, 2545.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. การพัฒนาการจัดกระบวน
การเรียนรู้ตลาดชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. สำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2551.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ “ปัจจัยที่สนับสนุนให้ชุมชน
เข้มแข็ง,” ใน ข่าวการพัฒนา. กองศึกษาและเผยแพร่การพัฒนา สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปีที่ 18 ฉบับที่ 5 พฤษภาคม
2544.
- ศรีวรรณ ทาวงศ์มา และน้ำเพชร ศิริมังสมศรี. กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาชุมชน ชาวเขาเผ่ามูเซอ ตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่.
เชียงใหม่ : ศูนย์พัฒนาอนามัยพื้นที่สูง, 2552.
- อรศรี งามวิทยาพงศ์. กระบวนการเรียนรู้ในสังคมไทยและการเปลี่ยนแปลง : จากยุคชุมชน
ถึงยุคพัฒนาความทันสมัย. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการจัดการทางสังคม (วจส.), 2549.
- อมร สุวรรณนิมิตร. รูปแบบการเสริมพลังอำนาจองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อการพัฒนา
ชุมชนน่าอยู่. วิทยานิพนธ์ ปรัช.ค. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546.
- อมรา พงศาพิชญ์ และคณะ. การสร้างและพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตและพัฒนาสังคม.
รายงานวิจัย. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.
- อนุชาติ พวงสำลี และกฤตยา อาชวนิจกุล. ขบวนการประชาสังคมไทย : ความเคลื่อนไหว
ภาคพลเมือง. กรุงเทพฯ : โครงการวิจัยและพัฒนาประชาสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล,
2542.
- อนุวัติ เริงชัยภูมิ. การเลี้ยงปลาในกระชัง. แม่ฮ่องสอน : ศูนย์การเรียนรู้ตำบลนาบ่อคำ
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน,
2549.

- อลิศรา ชูชาติ. “สิ่งแวดล้อมศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน : เหลียวหลังแลหน้า,”
ในการสัมมนาวิชาการประจำปี 2547 เรื่อง เหลียวหลังแลหน้า : ยี่สิบปีเศรษฐกิจไทย.
ณ. โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ จอมเทียน ชลบุรี ระหว่างวันที่ 27-28 พฤศจิกายน
2547.
- อนก นาคะบุตร. คน กับ ดิน น้ำ ป่า จุดเปลี่ยนแห่งความคิด. กรุงเทพฯ : เติสดีไทย, 2536.
- อภิชาติ ทองอยู่ และคณะ. รายงานการวิจัยสถาบันหมู่บ้านกับการพึ่งตนเอง, 2530.
- อภิชัย พันธเสน. พัฒนาชนบทไทย: สมุทัยและมรรค แนวคิด ทฤษฎี และภาพรวมของการ
พัฒนา. กรุงเทพฯ : มูลนิธิภูมิปัญญา, 2541.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. วิธีคิดเชิงซ้อนในการวิจัยชุมชนพลวัตและศักยภาพของชุมชน
ในการพัฒนา. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2544.
- อารีย์ พันธุ์มณี. คิดสร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : เลิฟ แอนด์ ลิฟ, 2543.
- อุทุมพร (ทองอุไร) จามรมาน. คู่มือการประเมินผลโครงการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ :
พินนี้พับลิชชิง, 2533.
- Bloom, B. *Taxonomy of educational Objectives. Handbook 1 : Cognitive Domain.*
New York : Mckay, 1956.
- _____. *Taxonomy of educational Objectives. Handbook 1 : Cognitive Domain.*
New York : David Mckay Company, 1975.
- Bracth, N. *Health Promotion at the Community Level 2.* New Delhi : Sage Publication,
1999.
- Burman, Athur C. “Creative Adult Learning,” in Burrichter, Arthur W. and Keith R.
Lape (Eds.). *The Adult Learner.* Dekalb, Illinois, 1969.
- Cronbach, Lee Joseph. *Essentials of Psychological Testing.* 3ed. New York : Harper and
Row, 1999.
- Good, C.V. *Dictionary of Education.* 3rd ed. New York: McGraw-Hill, 1973.
- Galay, K. “Bhutanese Context of Civil Society,” *Journal of Bhutan Studies.* 3 (1) : 199-
218, 2001.
- Posner George J. *Analyze the curriculum.* New York: McGraw Hill, 1992.

- Ross, McDonald. "Finding Happiness in Wisdom and Compassion the Real Challenge For an Alternative Development Strategy," **Journal of Bhutan Studies**. 14(5) : 128 ; Summer, 2003.
- Lavatelli, C.S., Walter, J.M & Theodore, K. **Elementary Curriculum**. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1972.
- Lewins, Arthur J. and Meil Alice. **Supervision for Improve Instruction new Challenges. New Response**. Belmont, California : Wadworth Publishing, 1972.
- Saylor, John Galen, William M. Alexander and Arthur J. Lewis. **Curriculum Planning for Better Teaching and Learning**. 4th ed. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1981.
- Marsh, C. & Stafford, K. **Curriculum**. Sydney: McGraw-Hill, 1984.
- Silberman, Mel. **Active Training: A Hand Booth of Techniques, designs, Case Example, and Tips**. 2nd ed. California : Jossey-Base Pfeiffer, 1998.
- Rothwell, William J. **Beyond Training and Development : State of Art-Strategies for Human Performance**. New York : American Management Association, 1996.
- Vella, Jane. **Training Though Dialogue**. Sanfrancisco : Jossey-Base, 1995.
- Megehee, W. and Thayer, P.w. **Training in Business and Industry**. New York : Wiley, 1961.
- Tyler, Ralph W. **Basic Principle of Curriculum and Instruction**. Chicago : The University of Chicaco, 1949.
- Taba, Hilda. **Curriculum Development : Theory and Practice**. New York : Harcourt Brace & World, 1962.